

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 04075

DI BLOYE SHO

M. H. Likhtshtayn

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

כרצות ציון - דרז

ס"ב

מ. ח. ליכטשטיין "אלנצוב ציון"

מ. ח. ליכטשטיין

פארט, 9-10 אלנצוב

1962

די בלויע שעה

פ א ר י ז

---

1 9 6 2

אַרויסגעגעבן מיט דער מיטהילף פון „פּאַנד־סאַסיאַל זשוויוו“

אין פּראַנקרײך

הילע געצייכנט פון מאַרק רודניצקי

M. LICHTSTEIN

L'HEURE BLEUE

Copyright by M. Lichtstein, 3 bis, Rue Cadet - PARIS - 9°

PRINTED IN FRANCE

Imprimerie de la Harpe, 4 Rue des Filles-du-Calvaire - PARIS 3°

M. LICHTSTEIN PARIS, 9 Juillet
1962

אויטאָפּאָרטרעט

א שטים אין ווינט

א שטים האָט גערעדט צו מיר דממהדיק שטיל :
 „כ'בין דער ווינט וואָס רייסט אויף דיין גופ'שן געהיל :
 און אין שימער פון געדאַנק און געפיל
 ער צינדט אָן אין דיין אינגעווייד
 די פאַרסאָדזשעטע דימיון־קנויט,
 אין אילוזיע פון לעבן
 און אין אַנגסט פאַרן טויט.

כ'קום צו דיר פון יענער זייט פלויט,
 וווּ ס'איז נישטאָ קיין וויסן און מאַס ;
 כ'נידער אַראָפּ פון אורפלוס פונעם כאַאָס,
 כ'בין ציטער פון אַ וועלטן־האַרץ,
 וואָס וועסט קיינמאָל ניט זען און ניט אַנען ;
 כ'שלאָג אַרויס, אין שטיין און אין אַרץ,
 פון פאַרבאַרגענע און קיינמאָל באַגריפענע פאַנטאַנען.

אין אויסדאַכטעניש פון פרייד און פון טרויער
 וועבסטו די ראם פאַר יעדן געשען
 וואָס פאַרפליסט אין רוים און אין דויער,
 און דיין בלוט ווי בורשטין
 ברויזט אין ענדלאָזן געוויין
 און טריפט אין יעדן אויגנבליק
 פון דיין פאַרגיין.

באַר פאַרשלאָסן פאַר דיין פיין
 אין מיין לעצטע טרייסטנדיקע שייך ;
 כ'ענטפער ניט אויף דיין רוף,
 כל זמן דו ביזט גוף,
 וואָס זיינע ווייטיק־צעלן אָן אויפהער שפינט".
 אזוי האָט גערעדט, צו מיר אַ שטים
 אין איביקייט פונם ווינט.

יאמערן אין דער נאכט

„ווי, ווי, ווי“
 צעפליקט איז מיין רו.
 אין נאכט געוויקלטער מיט שרעק,
 ווער האָט מיך פון מיין שלאָף אויפגעוועקט?
 ווער האָט עס צעוויגט, צעוויכערט די רוימען?
 ווער שלייכט פאַרביי מיין פענסטער, פייפט אַריין אין קוימען,
 יאַמערנדיק ווי אַ פאַרוואַגלט יתום־קינד
 אין דעם חלל וואָס מיט שוואַרצקייט רינט?
 עס איז דער שטילער, מילדער פאַסטעך־ווינט.

דורך טעג און נעכט אויף הימלישע פליינען,
 צווישן בלויע בלומען און צעשטראַלטע חנ׳ען,
 אויף דורכזיכטיקן תכלת־באַדן,
 וווּ עס וואַקסן ווי בלומען די ליכטיקע גנאָדן,
 געפאַשעט האָט ער אין שלוה און רואיקער מי
 די סטאַדעס הימלישע פי.
 ביז עס זיינען געקומען די וועלפישע כמאַרע־האַרדעס
 מיט גיריקע, אויסגעשפיצטע פאַרבלוטיקטע מאַרדעס.

איצט פייפט ער און יאַמערט דער פאַסטעך־ווינט
 און פון זיין יאַמער מיין טרייסט אַנטרינט,
 ער רופט צו מזרח און מערב, צו דרום און צפון:
 וווּ איז דאָס לעצטע שעפסעלע פון האָפן?
 דאָס מילדע שעפעלע פון בענקשאַפט און שלום,
 די וועלף האָבן עס פאַרצוקט אָדער עס טוליעט זיך
 אין די פאַלדן פון חלום,
 אין וואַקסנדיקער אַנגסט אין צעטרייסלטער רו?
 „ווי, ווי, ווי“?

בלעטער אין ווינט

צו א שורה אַלכעס, — אין הימל-בלוי געפאַסט, —
געקומען איז דער בוימער-פריינט, דער ווינט, צו גאַסט;
ער שפילט זיך זילבערדיק מיט בלעטער, ער שטיפט און שפאַסט.

ער צעוויגט אַרום די קריסטאַל-קלאַרע לופט
און צו בלעטער רעדט ער אין אַ שפראַך פון דופט;
צו הימל-הויך און וואַלקן-ווייס ער רופט.

נאָר אין צעברויזטן רוים און צעוויגטן חלל
בלייבן בלעטער באַהאַפטן צום בוים, וואָס איז מתפלל
און שיקט צום צמחים-שר זיין גרינעם חלל.

יוני-געלעכטער

פון הינטער מאַנמאַרטערשע הויפן באַהאַלטן אין אַ ווינקל פון אַ מויער, צעקודלעט אין בוימערשע קרוינען און צעכוואַליעט מיט פינקל אין גראַז, דער ווינט אויפן פאַפיר אין מיין האַנט האָט געלוייערט און פּלוצים אויף מיר און מיין דלאַניע שטיפּעריש געטאָן אַ בלאַז.

מיט פינגער וויכערדיקע דאָס בלעטל פון מיין האַנט אַרויסגעריסן, זיך געלאָזט דערמיט אין קאַראַהאַד איבער ברוק און טראַטואַר און עס האָט די שטילקייט געשטוינט אין אייביקן פליסן איבער דער אותיות־נעץ פון איינעם אַ דיכטער אַ נאַר,

וואָס אין איר האָט ער פאַנגען געוואַלט
בוימער־שאַרף, פּיאַלעטענעם שאַטן־געשפּין,
בלעטער־ציטער, גראַזן־געזאַנג, יוני־גאַלד
און צעברויזטע רחבות פון שמאַראַגד־גריין.

עס האָבן שטראַלן איבערן פאַפיר זיך געבויגן
און לייענענדיק די שריפט זוניק געלאַכט,
מיט בונטע, צעשימערטע אויגן;
„אַט מיט וואָס אַ מענטש זיין צייט האָט פאַרבראַכט“.

ווינט ביים ים

כוואליעס-ברויז, וויסער פערל-שויים ;
 אין שויס פון זעגל-שיף, אין ווייס פון מעוועס-פלי
 טרייער וועלטן-ווינט האָט זיך איינגעשפּאַנט.
 דעם שוואַרצן טרויער שלעפט ער ווי אַ פּערד,
 וואָס האָט מיט זיין גזשיווע די פיין-שטויבן אויסגעקערט.
 זינג האַרץ, ווי אַ פּלאַנעטן סייסמאָגראַף,
 פּאַרשרייב אַלע ציטערס און קלייד
 דיין אומעט אין שימער פון פּרייד ;
 זינג דאָס ליד פון העלן, פון זוניקן באַשאַף.
 צום אויף און אָפּ פון כוואליעס
 ווערט יש געבוירן פון כאַאַס ;
 ווענס גייט אויף פון ימען-שויים
 און פאַרבלענדט מיט מאַרמאָר-לייב דעם רוים.
 כ'הער ווי ס'כישופן טירענעס-כאַרן ;
 ס'איז פון שיפן-קרעכץ געזאנג געוואָרן.
 אַלע ערדן, אַלע וועזנס, גאָר די פּלאַנעטן,
 ציען זיך צו געהיימע מאַגנעטן
 און טרעפן זיך אויף שפיגל-פּלאַך פון לעגענדאַרע רעאַליטעטן,
 מיין גוף צעקנעטן
 וויכערדיקע הענט
 און צעשפּרייטן אים אין אומענד.
 כ'פיל נישט קיין ווייטאַק, קיין ריס ;
 עס רינט אין מיר דער קאָסמישער האַניק אַזוי מילד און זיס.

ווי אַ הונט האָט זיך איצט אין דרימל
 צעלייגט דער ווינט אונטער בלויקייט פון הימל.
 ס'קרייזלט זיך וואַלקן אין העלבלענד ;
 און כ'האַב אין נירוואַנאַ פאַרזונקען מיינע הענט.
 זינג, האַרץ אָן אַ ניגון און קול ;
 פּריי ביזטו איצט פון דיין שטענדיקן עול.

נאקטורן

כ'בין אין דער נאכטישער שוואַרץ ;
 אויף שיין פון לאַמטערן הענגט ציטערדיק מיין האַרץ.
 כ'בין אין געוועב פון ליכטער און פאַרבן,
 אין וועמענס נעצן די ווייסע פלאַטערלעך שטאַרבן.
 מיין בליק גייט נאָך דעם גלי פון רעקלאַמעס,
 און אין שטילע, שטילע גאַמעס,
 שעפטשע איך תפילות נישט אויסגערעדטע,
 אין אַט־די נאַכט־שעהן שפעטע.
 אַ קינד בין איך איצט, וואָס האָט מיט ווינט
 זיך פאַרשפילט אין וואַלד, נאָר דער צויבער צערינט,
 און ס'האַט זיך געעפנט אַן אימה־קוואַל ;
 און כ'הענג אויף מיין אומעט אויף לבנה־שטראַל.
 און ס'ריוולט אין געוויין מיין בלוט.
 די נאַכט אין מיין טרויער אַטעמט און רוט,
 ווי אַ מאַנסטער מיט טויזנט אויגן און קעפּ,
 באַהאַנגען מיט צויטן פון שוואַרצן קרעפּ.

נאַכט אין אומענד

לאַמטערן-אויגן אין בוימער פון אלייען.
וואָס אין נאַכטישער פּערספּעקטיוו פאַרגייען.
פאַרוויקלט אין זייד איז די שטאַט און פאַרבליפט ;
און כ'הער ווי די שטילקייט אומענדלעך טריפט.
ס'איז ברונעם פון דער נאַכט אָן אַ ברעג, אָן אַ דנאָ.
ס'איז עמעצער דאָ פאַרביי און איצט איז ער שוין נישטאָ.
ווער איז דאָ געווען און ווהין איז ער אַוועק ?
ס'בלינצלט די נאַכט מיט געשפּענסטער-שרעק.
אומוויסנדיק און בלייב שטרעק איך אויס מיינע הענט ;
ס'איז שוואַרצקייט אין מיר און אין אומענד.

פלאַטער אין דער נאָכט

לבנה־צאָן ביים זיך אין מיר נישט אַרײַן,
צערײַץ נישט די ווונד מיט דיין פליסנדיקן שײַן.
בלוי־אויגיקע וואַרף נישט דיין בליק
ווי אַ פּײַל אויף מיין האַרץ.

וואָס קאַרטשעט זיך אין אומגליק
נעכט, מײַנע נעכט, גײט אין שטילקײט אַוועק,
פאַרוועבט נישט אויף מיין קאַפּ
די נעץ פון שאַטנס און שרעק.

כײַן געקומען אַ הער,
כײַס נישט פּונאַנען.
סײַגליווערט זילבערדיק מיין טרער
צום רוש פון געהײמע פּאַנטאַנען.

ירושׂה

אָפּנקײט, שאַרבען, שטילקײטן,
פאַרהוילענע און געהײמע רעאַליטעטן;
מורמלען, פאַרלױרנױטן,
פלאַטער־פּילות, ציטערדיקע געבעטן.

ס'איז אַלץ און ס'איז קײן זאַך נישטאַ;
דער ווינט פאַרטראַגט ווי אַ בלאַט יעדן „יאָ“.
און די זון אין בוים שפּילט
און ווערט דערנאָך אין כּמאַרע פאַרהײלט.

אין מיין דימיון איז פאַראַן יעדע זאַך.
ס'שפּײגלט זיך דאָרט די הויך און די פּלאַך.
און כ'פּלעכט פון רגע'ס אַ בלומען־קראַנץ
אין פאַרשווינד פון דעם שימער און גלאַנץ.

בלייכקײטן, דעמערן, פאַרווישטע פאַרבן;
געקומען די צײט איז צו שטאַרבן.
כ'טראַג צו מיין קבר געל־פאַרוועלקטע גאַרבן.
אין בלאַסקײטן און אַנונגען געהײמע.
און מורמל צו געשפּענסטער אין אימה:
„ווער וועט מיך אײצטער אַרבן?“

געווען איז אַ וועלט און נישטאַ מער;
נאָך צאַפּלט אין פּינקל פון מיין טרער
איר פאַרלאַשענער, צערונגענער שײן.
און וואָס וועט אײצט קומען? וואָס וועט עס זײן?

וויג-ליד צו מיין היים-שמעמל

שלאף מיין שטעטעלע אין טויט,
אין די סטאווז פון דיין גאס,
פארבלייכט לעצטער שפור פון רויט,
זיי שטומען שוין שטאר און בלאס...

זיי שטומען שוין שטאר און בלאס —
א שטערן צעשימערט די זילבער-פלאך.
עס טובלט זיך א בלויער הימל-פאס,
נישט בארירט פון קיין שום זאך.

נישט בארירט פון קיין שום זאך —
גארנישט נישט געזען, געהערט;
וויינט דער ווינט אין ווערבעס-סכך,
בויגט אין צער זיי צו דער ערד.

שלאף מיין שטעטעלע אין טויט —
מיין אויג דעמערט פארצויגן נאס;
אויסגעהויכט פון זייער בלוט דאס רויט
אין דיין שוידער-שטומער גאס...

די ערדישע בייט

(סאַנט)

ווי אויף צעוואַקסענע מנורות פון שטאַנגען,
ברענען בלומען אין בונטן פלאַם,
בליקנדיק מיט סאַמעט-אויגן און בלוטיקע פאַרלאַנגען
דורך קנױליקער צעוואַקסנקייט פון שטאַם.

און פלוצים פאַרלאַזט אַ בלום די פלאַנצן-ראַם
און שוועבט אַרויף אין דופטיקן קאַראַהאַד,
זיך רייסנדיק ווי אַ שמעטערלינג אין לופטיקן סתם
צו יענער זייט מויער, וווּ עס געסטיקט אייביקער סוד.

נאַר צעפעכערטער פאַרבן-גוף, פון פייגל און דיכטער פאַרגעטערט,
אין האַרטער וואַנט שטויסט זיך אָן, ווערט צעשמעטערט.
עס פלאַטערט איצט אויף תליה פון בוים אין גרינקייט צעבלעטערט
געוואַרט האַט אויף אים אַ האַנט אין צעשפרייטן לויער,
די האַנט וואָס פאַרזייט שטענדיק די ערדישע בייט מיט נייעם טרויער
קנעטנדיק לעבן און טויט אויף יענער זייט מויער.

שפעט-זומער

דער זומער פארהאלט נאך זיין הייסן אטעם אויף ערד ;
 ער ווארעמט די גראָזן און מיט נימבן פון ליכט
 נעמט ער די בויער אַרום.

די שפע פון בלוי פליסט פון הימלען אין סנאָפעס פון שייך געבונדן
 און אויף טעפּיכער פון גרינס, — זיינע ווונדן, —
 דאכט זיך — האָט אין געראַניום-בלום, —
 אַ שטראַלנדיקער גאָט אויסגעטריפט.
 צום געזאַנג פון אַ דינער פאַסטעך-פלייט
 פאַרלאָז איך די שטאַט.
 אין זאַמד און אין קוסט, צווישן וויינבלאַט און שטיין,
 גיי איך מייך גאַנג.
 ביט קיין אַנדער זאך ווי אַלץ אַרום מיר וואָס וויברירט,
 אַ טייל פון דער באַוועגונג, אַ קלאַנג,
 אַן אַקאָרד,
 וואָס באַפעלט מעלאָדיש
 מייך אַרעמען וואָרט.

אין שניי

דער בלויער אומעט פון שנייאיקן דאך
שלייכט שטיל אריין אין מיין הויז,
אין אַ שליער וויקלט ער מיין טרויער וואָס האַלט וואָך
און פירט מיך צום דרויסן אַרויס.

צום לאַנג פאַרשלונגענעם שליטן-געקלאַנג,
פאַרוועבט מיך אין פּוּכיקן געשפּין,
רופט מיך צום לופטיקן שוועבנדיקן גאַנג
און זאַגט מיר: „אין וויסקייט צערין.

פאַרגיי און פאַרשווינד אין מרחק ווי דער ווילדער עוף
וואָס אין שניי-בלענד געצייכנט האָט אַ קרייז און איז פאַרשווינדן
דאָס לעבן האָט נישט קיין אָנהויב, קיין סוף,
איביק רינט דאָס בלוט פון אַפענע ווונדן.

און עס ריזלט אין שוואַרצן גוף ווי אין טרוים,
אַלץ איינס צי עס וועקט אומעט צי פרייד
אין דער נשמה וואָס פלאַטערט אין גליווער פון רוים.

אונטער הימל וואָס שנייט — סיי דער ווייטיק
סיי דאָס לעבן פאַרגייט.

טראַפנס שיין

דאָס לעבן איז אין דינקייטן; ס'איז אַ שטראַם
וואָס ריזלט אַ פאַרהוילענער ביים גרויסן תהום.

כ'בין אין אים איינגעשלאָסן מיט אַלע מיינע רמ"ח אברים
דאָס לעבן וואַקסט אויף חורבות, ס'שפראַצט אויף קברים.

דער שטראַם הערט קיינמאַל ניט אויף, נאָר די טראַפנס פאַלן ... פאַלן ...
בין איך אַ טראַפן אַדער דער לעבנס־סוד אין קוואַלן?

די פאַרמען און די פאַרבן, די האַרטקייטן, די ווייכקייטן און קאַנטורן.
זיי אַלע פאַרשווינדן;
ס'בלייבן מעכטיקע, בראשיתדיקע, וויכער־אַטעמדיקע ווינטן.

דער זין פון דער באַוועגונג איז אויף יענער זייט פון יעדן וויסן.
נישט אין פרייד איז ער און נישט אין אומעט; ער איז אין אייביקן פליסן.

אין געשאַרף פון סוד צו סוד, פון אַטאָם צו אַטאָם.
אין האַסטיקן ריזלען פונעם שטענדיקן שטראַם.

שקיעה

איז די ראָזע געפלען פון שקיעה־וויין
בלייכט נאָך אַלץ דיין פּראָפּיל פון אַלבאַסטער.

באַלד וועט קיניגן די בלוי, צעצונדענע פון שטערן־שיין
און דער מולד וועט אויפטויכן אַ זילבערנער, פאַרבלאַסטער.

און אין קלאַנג פון קלאַרנעט, אין דינעם יאַמערן פון פלייט
עס וועט דיין שאַטן מיך נאַכגיין ווי אַ הונט.

איך האָב נאָך אַלץ צו מיין חלום קיין באַשייד
און אייביק רינט דאָס בלוט פון מיין ווונד.

עטער צעגייט אין בלוי

עטער צעגייט אין בלוי,
ס'קרייזן זיך די צען ספירות;
קודלעס פון בוים אין בלעטער
אין גרינער עשירות.

הויך איז נאך העכער
און ס'לאַקט מיט צויבער די טיף;
שישוימט צו דער אומענדלעכקייט
א וויסע וואַלקן-שיף.

ווער זענען די פאַסאַזשירן אויף איר?
ס'איז גוט צו פאַרוואַרפן די אַנגסטן און שרעק
און שווימען מיט זיי
צו אַ ווייטן פאַרהוילענעם ברעג.

ערב-הארבסט

אן עדה עפל-בויער אין שטילקייט האָט זיך פאַרבונדן מיט אַ שורה שלאַנקע טאַפּאַלן אין סודותדיקן שפּרוך. עס לעקן ליכטער מיט באַלזאַם-טראָפּנט מיינע ווונדן, מיך פאַרשיכורט האַרב-האַרבסטיקער האַניק-גערוך.

באַלד, אין בורשטין און אין צונטער-קופּער צעצונדן, וועלן זיך צירן ווינט-צעציטערטע בוימער-קרוינען. אונטער גרויען הימל די געלאַשענע גרין וועט זיין פאַרשוונדן שניידיקער קאַלטער אַטעם וועט קיין גרעזעלע נישט שוינען.

נאַר אַ בלויע בריק ליגט אויסגעשפּרייזט אין הימל, אין רונדן. זי פירט צו זון און שווימענדיקע, ווייס-צעשווימטע וואַלקן-שיפּן. און מיין האַרץ געשלאָסן האָט זיינע אינטימע בונדן מיט אַלע וויבראַציעס, אַלע אַנזאַגן, אַלע שטומע היראַגליפּן.

צײַט

געזען האָב איך די שטילקייט זיך שפּיגלען אין טיך.
געווען איז די בלוי מיט ליכטער און טונקעלנישן רייד,

מעוועס ווי זילבערנע שערן געשניטן האָבן די לופט.
און פּלוצים האָב איך דערהערט ווי די שטילקייט מיך רופט:

ס'לאָקן מיך בויער וואָס ציטערן אין עטער,
נאַקעטע, מילדע בויער, אַרומגעביסענע פון בלעטער.

ס'ווינקט די צייט וואָס פינקלט אין פּלוס.
און פאַרבאַרגענע ליפּן מורמלען צו מיר אַ גרוס.

פון טויט צי פון לעבן? כ'קען עס ניט וויסן.
מיין „איך“ איז אַ טראַפּן פון אייביקן פּליסן.

הארבסט-באלאדע

פארטאיעט צווישן ברעגיקע קוסטעס, אין זוניקן טאָל,
פון באלאָדענע זאָמדן ביים שוועל פון מיין קינדערשן אַמאָל,
מיט אַ בליאַסק ווי אַ שווערד געלוערט האָט טויט.
מיט אַ קנאַכיקער האַנט צעוואָרפן דעם בנין
וואָס אין שימער פון דימיון מיינע הענט האָבן געבויט.

*

ביי מיין הויז איז אַן אַזיערע ווילד און מילד געפלאָסן.
דאָרט אין פערלדיקע טיפן, געוויינט האָט מיין ערדישער שוועסטערס חתן
זיינען איינמאָל געקומען סירענעס וואָס האָבן געלאָקט און געזונגען;
אַ שוואַרצע וואַסער-הופּה האָט מיין שוועסטער פאַרשלונגען.

*

אויף דער דיל איז געלעגן מיין שוועסטער
אויפן פנים — אַ שלייער פון שוים
און דאָן ווי אַ טרויער-שפיגל איבערקערט האָט זיך דער רוים,
אין זיין תּהוּמוּת-פּלאַך זיך צינדן ליכטער און העלישע שרפות
דאָרטן ווערן געשאַכטן, געפליקט מענטשלעכע עופות.

*

און אויף ערדישע וועגן באַשאַטן מיט בלעטער פון אַסיען
געאַרעמט שוועבט זי מיט איר אַמאָליקן חתן,
מיין שוועסטער פאַרפּלאַכטן אין צווייגן און גאַרבן,
און איך גיי אין די פּוסטריט פון איר אייביקן שטאַרבן,
געצויגן פון אַלע גראַזן און שטויבן, ווי פון מאַגנעטן.
איך קויש אירע בלויע שלייער-נעפלען אין האַרבסט, אין דעם שפּעטן...

די אַלכע

די אַלכע גרינט אין איר מאַנטל פון בלעטער.
 זי שטייט פאַרחלשיט אין בלוי פונעם עטער.
 אירע צווייגן צו זון און זעניט — אויסגעשטרעקט.
 אַ לייכט ווינטל אירע קרויזן גלעט און וועקט.

די אַלכע הויכט אויס איר גרינעם אומעט;
 ווי אַ בין אַרום איר וואַלט פאַרשיכורט געזשומעט

ס'וועלן אירע בלעטער אַלע שטופן פון גרין דורכגיין;
 ביז ס'וועט זייער גרינקייט אין האַרבסטגאַלד פאַרגיין,
 אין קופער פון שקיעה אין זאַפראַן און צונטער־רויט;
 אין אַקער־העלקייט, לופטיקייט און דורכזיכט פונעם טויט.

אײביקע פרייד

קערנדלעך פרייד, אייביקע פרייד —
אין עטער צעשפרייט.

ווינטן ברענגען זיי צו מיר.
הימל-וואַלקנס ציען,
וויקלען זיך אין אויפלוויכטן,
גייען זייער אייביקן גאנג.
און כיוויס : צו וואָס,
כיוויס : ווהיין.
בלויער הימל-קופאַל
איז נאָר אַ מחיצה
צווישן מיר און אים.
און מיין אויג רייסט איצט אויף אַלע ווענט
און זעט

און דערקענט.
כידערקען זיך אליין —
אַ קערנדל אייביקייט, אַ קערנדל פרייד
פון אַלע בראשית'ן, אין אַלע סופ'ן;
וואָס קיינמאָל פאַרגייט.

ס'איז אויג מיינס און האַרץ אַזוי אָפן.
קיין שטויבעלע אומעט מיין זעונג פאַרשטעלט.
כ'זע מיין אייגענעם גאַנג אין דער וועלט.

און איצט ...

און איצט וויל איך אזוי דרימלען מיט גראָזן אויף זון.
 מיין פנים פארלאָזן
 אויף וואַרעמען גנאָד.
 אַ גרעזעלע אַליין,
 אַ שטיק פעלד, אַ וועלטישער סוד.
 דרימלען און חלומען אַלע מעשי בראשית,
 זאָכן אַלטע און אין זייער אַלטקייט — ניי.
 פאַרצויגענע מיט בלוי-נעפלען אורוועלדער,
 אַ בלוטיק האַרץ, וואָס איז פון חומר געוואָרן פריי
 און צאַפלט און גייט ווי דער וועלטישער זייגער.
 און שפעטער — גוף מאַשין.
 און שפעטער — אַפפּאַל און מענטשן-פּגור,
 איצט אָבער — איין דימענזיע, איין רוים.
 איין צייט:
 אייביקייט, זון און טרוים.
 איך בין ניט איך, וועלט איז ניט וועלט.
 אַלץ אין עטער וויברירט און צערינט.
 ס'איז אַלץ מיט אַלעמען דורך אומזעבאַרע פעדים,
 אזוי ווונדערלעך געבונדן
 און פאַרשפינט.

און דער צוויט וועט אויפגיין

און דער צוויט וועט אויפגיין; עס קנאָספיקט שוין דער בוים. אין פערל-בלייד, אין נעפל-בלוי, שמאַראַגד און סעלעדין רויכערט אויף ערד מעוברת'ער דער איידעלער רוים. צווייג ווי אַן עופהלע אויסגעפיקט פון איי פּוּכיקט מיט גריין. גאַר זע, מיין פייגעלע קומט מער נישט צוריק! באַפרייט פון דער שוואַרצער שטייג איז עס פאַרפלוּיגן צום טויט; זיין שוונג וועט נישט שיימערן מער פאַר מיין דורשטיקן בליק. ס'איז אַוועק, ס'איז אַוועק אויף יענער זייט פלויט. אַהין וווּ אין בורשטין און אין פּורפור קומט און פאַרגייט דער צוויט ווי קאַנפעטי אויף אונדזער אַרעמער ערד; דאָרט וווּ מיין טרויער אין איינזאַמקייט ליגט אויסגעשפּרייט, און אין רעגנס פון פּרילינג מיין אויג איז פאַרטערט. פון דאָרט קומט צו שווימען אַ וואַלקן ווי אַ זעגל-שיף, און וואָרט ביז אַלץ אין מיר וואָס איז רויט וועט אויסדעמפּן אין טיפּסטער טיף, און ביז דער ווייסער שוים פון דער אייביקייט ווירבלען וועט אין מיין טויט.

האַרבעט־קעט

קום מיט מיר אין רעגן־טריב ;
די מאַכיקע ווייַקייט נעם אָן פאַר ליב.
קום מיט מיר אין האַרבעט־וואַלד, וווּ דער ווינט,
דורך יעדן בלאַט, מיט טרערן רינט.

פאַרגיי ווי איך אין מורמל פון געבעט ;
רעד צו זיך אַליין ווי די שטיילקייט צו זיך רעדט.
טויך אויף אין פאַרבן־בלי און פאַרבלי ;
אין שימער, דעמער און פייגל־פלי.

אין האַרבעט־קעט פאַרזיי,
מיט דיין איך ווי דער זאַמען־קערן פאַרגיי
און גיי אויף אין אַקער־בייט,
געוואַרצלט צו שוואַרץ־ערד מיט אומזעבאַרער קייט.

שקיעה-אומעט

אין מיר האָט אָנגעטריפט אַ ליד
מיט פּלאַטער פּליגל אָנגעקלאַפט אין מיין געמיט ;
צום הימל־ראַנד געטאָן אַ ווונק,
און זיך צעצונדן אין אַ העלישן פּונק.
אין וואַלקן־פּלאַם ברעוט אַ ציטערדיקע צווייג,
און ליד מיך לאַקט אַרויס פּון גאַסן־שטייג,
עס פירט מיך ווייט, גאָר ווייט אַוועק,
צום לאַנד פּון תּמימות־דיקער, ערשטער שרעק,
ווי די הייזקעס, פּאַרזונקענע אין גראָז.
באַוואַכט אַ זילבער־שטאַמיקע בעריאַזע, צעפעכערט פּון ווינטן־בלאַז.
אַ מיידל פּון פעלד, שפּרייזט אין שקיעה־רויט,
דאָס געזיכט ברוין, ווי ראַזאַווע ברויט.
דער האַלדז אויסגעשטרעקט ווי אַ ווייסע שוואַץ,
ערגעץ אין אַ פענצטער פינקלט אַ קופּער־פּאַץ,
די זון מיט מילדקייט קוקט אין איר אַרײַן,
און עס פּליסט איר ליכט ווי שווימיקער וויין,
אַ פּויער גייט איין פעלד, ווי אַ זאַנג, מיט אַן אַראָפּגעלאָזטן קאַפּ,
דער אַונט־מאַל ווינקט צו אים פּון אַ שוואַרצן טאַפּ.
דער פּרילינג וויינט אויף ווערבעס מיט אומעטיקע לידער,
זיין געזאַנג צעגייט זיך אין אַלע צווייגן־גלידער.
ס'קרייזלט זיך דער טרוים ווי אַ בלויער רויך,
פּון עלדאַראַדאָס פּאַרזונקענע אַטעמט אַ לייכטער הויך
אויף ערד, אַ דורכגעלויכטענע פּון שקיעה־פּלאַמען.
פּרילינג־ווינטן קנעטן לעבן און טויט צוזאַמען.
זיי מישן קאַרשן־זאַפט, אַראַנזש און סעלעדין ; —
פּורפּור־רויט, קאַרמען, באַרדאָ און ציטרין,
אַלע קאַנטורן צעריגען אין דעם שפּיל פּון פּאַרבן.
און עס באַפּאַלט אַ זיסער באַנג מיך, ביז שטאַרבן ...
איך פּאַל צו ערד צו אויסגעשעפט, פּאַרשמאַכט, מיך
און זוך אַ מקלט אין מיין ליד.

שטאם

ס'פאלן בויער אום — ס'בלייבט דער וואלד,
יעדער בוים, פארשניטן פון העקער-גוואלד,

שווארצט און בלוטיקט, ווי אן ארויסגעריסענער צאן.
ס'לעבט אבער וואלד, ס'וואקסן גייע בויער אן.

אין גרויסן, געדיכטן וואלד פון פאלק קום מיט מיר אריין,
ווארף אין זיינע שאטנס זיך, טובק זיך אין זיין שיין.

יידיש פאלק צעוואקסן אין דער צייט, פארווונדעט און צעריסן,
בלוטנדיק דורך אלע זיינע שפאלטן און פארסמיט
פון אזויפיל שלאנגען-ביסן!...

יידיש פאלק — וועלטס געוויסן!

א, שטיל איין, מיין הארץ, דעם וויי פון
דיינע אלע שוידער-טראפן.

קום מיט מיר אריין אין וואלד פון פאלק
און זינג זיין ליד פון אייביקן שאפן.

כ'זע

כ'זע ווי איבער די הייזער-ווענט,
איבער דעכער און פענצטער-נויט, —
שלאנקע בוימער גיבן זיך הענט
אין רויכיקער לופט, וואָס בלויט.

צווייגן אין זיגזאַגן באַבלעטערט דין
פלעכטן פון טריומף אַ טויער,
פאַר זשומענדיקער זונען-בין,
פאַר גרויסן וועלטן אומגעהויער.

כ'זע ווי ליכט און העלע גריין,
צעשטראַלטע קומען פון דאָרט
און גייען ווידער אַהין
ווי ס'פאַרגייען קלאַנג און וואָרט.

און כ'זאַג צום טרויער אין מיר :
פאַרשטעל ניט ליכט מיט דיין שוואַרץ.
לאַז עפענען ברייט די טיר
צום אַרום מיין מידן האַרץ.

ס'וועט אויך בוים אין טויט פאַרגיין,
פּרילינג-בלאַט אין שמאַך פון האַרבסט.
ס'וועט דאָך לעבן אייביק אויפגיין,
אפילו ווען דו שטאַרבסט.

זונוועב

אין אלע אויגן בליקט די זון אריין ;
 ס'הויטיקט אויף יעדן פנים איר בלענדיק שיין.
 אין רויט פון בלוט באַדט זיך איר געפלעכט פון שטראַל
 און ס'פאַלט איר ליכט אויף שטייניקן וועג צום ריזלידיקן קוואַל

אין ווייכן סאַמעטגריין בריט זיך גאַלדיקער זאַמד,
 מיט בלוי־רויכיקע וועלדער ראַנדן באַראַמט.
 דאָס מידע האַרץ פון וואַגל דאַרט זיך רויט אָפּ
 אין דרימל פון ליכט זינקט אַראָפּ דער צעשמעטערטער קאַפּ.
 — איך שלאָף — רעדט די זון — שלאָף אויך איין אין רו.
 אין יעדן שטיינדעלע, יעדן גרעזעלע שטויבעלע — ביזטו,
 וויברירסט אין יעדן צוק פון אַ פּיין, אין יעדן שמייכל פון שיין
 פאַל אַנידער אויף ערדישער שויס און שלאָף פּרידליך איין.

ווייט נאָך איז צום טאַג דעם לעצטן פון שרפה־פאַרלענד.
 דער באַשאַף האָט אָפּגערוקט פון זיך די אַפּאַקליפטישע ענד.
 אזוי לאַנג ווי כ'האַלט אַלע דיינע חושים אויף מיין פּאָדעם.
 וואַרף אָפּ און באַצויבער אַלע געשפּענסטער און פּחדים.

יוני-געבעט

וויג מיך איין אין דיר,
ווי דו וויגסט איין אַ בוים,
אין ווינט, אין תכלת און אין יוני-גאלד.
כיוואלט
ווי ער, אַ קינד פון דעם רוים,
מיט צווייגן-הענט צו ליכט זיך געצויגן.
הימל-מילך פון וואַלקן-ברוסטן געצויגן,
און פאַרגאַנגען אין שלאָף
און אין שלוח פון איך-סוף.

א לאנדשאפט

א שורה ציפרעסן, וויגנדיק דעם ווינט אויף זייערע צווייגן-הענט,
בויגן זיך איבער אַקער-געלע און מילך-ווייסע ווענט.

פאַסאָדן שטומע קוקן אַרויס מיט זייערע פירעקן פון שויבן-שוואַרץ
אַשיק-בלויער דעכער-טרויער בליקט אַריין מיט בענקשאַפט אין האַרץ.

עס הוידעט זיך צעפאַסמעט אויף גרינעם פּליוש פון בוים,
דער בלוי-געשטרייפטער, ווייס-וואַלקנדיקער הימל-רוים

אין אַ קילן געלעגער פון שטיין און בעטאָן — די סען,
אונטער בריקן באַהאַלטן און אומגעזען.

פּליסט ווי אין אַ לעגענדע, ווי קיינמאַל ניט געווען.

מוראל אין דער נאכט

כ'ווארף א בליק, ווי א דינע ווענדקע־שנור,
צום טיפן הימל אין פייערלעכן אזור;
האָט מיין אויג אַ שטערן געפאַנגען,
אַ שטערן פון בלויע ספערן
און מאַגעטישע געזאַנגען.

כ'קוק זיך אַרום:

די רחובות'ן זענען שטיל און פרום.
אַ בוים האָט צום ליכט פון אַ לאַמטערן
אויסגעשטרעקט זיין צווייגן־האַנט,
באַשאַטן מיט פערל־צוויט ווי פאַרגליווערטע טרערן,
כ'הער דעם מורמל פון דער נאָכט צו די שטערן:

„איז די האַפענונג פון דער וועלט געשטאַרבן
צי האַלט זי איצט ביי געבוירן ווערן?“

אין א שטערנדיקער נאכט

כ'עפן מיין טיר און פארזינק
 אין טינטיקער שוואַרץ;
 דריי איך אויף די קראַנען פון ליכט
 און לאַז זינגען מיין האַרץ.
 נאַכט. אַ זילבערנער מולד
 אין באַשטערנטער בלוי,
 דער ווינט אין בוימער קודלעס,
 אין גראַזן — פאַרבאַרגענער טוי.
 בעטן זיך ווערטער אין ריטמישער ריי
 צום שפיץ פון מיין פעדער,
 דורכגעזאַפטע מיט ריח פון היי,
 ווערטער פון גערטנער און סעדער,
 ווערטער פון ליכט און פון טרייסט.
 זיי באַוואַכן מיין רו־געלעגער.
 נאָר כ'שווייג לאַנג, איינגעהאַלטן,
 כ'מעסט די שטילקייט און כ'צעגער
 ס'זענען אַזוי פיל ווערטער שוין
 געוואָרפן געוואָרן אין נאַכטישער שויס
 און קיינמאָל ניט אויסגעשעפט איר סוד,
 קיינמאָל איז נשמה פון בענקשאַפט אַרויס...
 אייביק טריפט שיינקייט און שלאַגט
 ווי פון אַן אַפענער ווונד.
 און איך מיט שטילקייט און מיט סוד
 כ'האַב געשלאָסן אַ בונד...

אין שאַךד פון די טעג

טעג ווי לעגענדעס
 אין הימלען אַזורענע שווימען פאַרביי
 זיך שיפנדיק, מיט וועסלעס פון גאַלד
 אין איין־סוף פון בלוי.
 עס ציטערט דאָס ליכט אויף זיי, ווי ס'וואַלט
 זייער ווונדער אין עטער פאַרשריבן.

טעג ווי לעגענדעס, —
 צעטרעט ניט דעם דינעם געוועב
 פון זייער גאַנג, ניט שענדט עס!
 צעפליק ניט די זון־קנאַספן
 און צעשטויב ניט די בונטע גאַרבן
 וואָס גייען אין פלאַטער פאַרביי
 ביז זיי שטאַרבן.

פאַרשוועך ניט דעם אַטעם
 וואָס זייער שטומקייט הויכט אַרויס.
 דאָס לעבן איז הייליק און גרויס!
 געלייטערט אין יסורים און פיין.
 דעם סוד פון די טעג טראַג אין זיך ביזן סוף

ביז דייע אַויגן מאַכן זיך צו
 צום אייביקן שלאַף.
 ווייל אויך די טעג, די לעגענדעס, —
 אין זייערע בלויע בראשיתן, —
 בענקען צו אַלבאַסטערענע ענדעס.

גאט האט ליב

גאט האט ליב די פארלאזענע שטילע פלעצער
 וואס זאמדיקן און גרינען אין בלוי פון א הארבסט־טאג, —
 ערגעץ אין א פארווארפן ווינקעלע, ביי א גאסן־ראג
 צווישן נאקעטע רואינען־ווענט, מיט א בוים ביי דער זייט

וואס א העלפט פון זיינע בלעטער האט אויסגעצאפט דער הארבסט
 און די צווייטע שימערט אין גאלד.
 גאט האט ליב די נידעריקע הויז,
 דעם רויטן שינדל־דאך.

ער בליקט מיט מילדקייט אויף יעדער שטילער זאך
 ער אומעטיקט מיטן גראז, וואס איז צעטראטן שווארץ.
 ער איז מיט יעדן פארכטיקן און עניוודיקן הארץ.
 בישפיר, אין אלע מיין פיינ־רינוועס: גאט איז מיט מיר.

די טען

אין שטאַל־בלויען אומעט — די סען —
שלענגלט זיך דורך שטיין און בעטאָן.
אין גרוי־גריין איז קיין מעווע צו זען,
ס'זאל מיט זילבער איר בוזעם אַ גלעט טאָן.

עס שטאַרן נאָר הייזער־פּאַסאַדן און בריקן
מיט פרעמדקייט שפיזט דורך דער אייפל־טורעם
דעם הימל. אין ערגעץ נישט צו געפינען אַ תיקון
קיין אויסגאַנג פון מענטשנס יסורים.

עס רייסט זיך די סען די שטאַט צו פאַרלאָזן,
צו וואַשן די רחבות פון פעלדער און פליינען,
זיך באַדן אין זון און אין שפע פון גראָזן
און צוזאַמען מיט ווינטן וואַיען און וויינען.

ווייטער, אַלץ ווייטער און ווייטער!
צום ים־שטאַם און צו אור־עלעמענט!
אין דער צעברויזקייט דער פאַרשייטער
פון דער סטיכיע האָט זי איר ציל דערקענט.

אויף איר וועג שפרייט אויס אירע הענט
אַ ווערבע צו איר מיט געבעט
נאָר זי איילט אויף שטיין און שטרויכל,
אין געווירבל צום אויסגעטרוימטן פּירמאַמענט.

איד און גראָז

דער בוים גייט אויף אין גרינעם רויך,
דער הימל איז ניט מער ווי אַ בלויער הויך.
און וואַלקן-ווייס קערט אָפּ אומרו-געזיכט
פון בונטע שטראַלן אינעם זונענליכט.

גיי איד און פאַרגיי אין גרינעם געפלעכט
און הער זיך צו אין מיין האַרץ צום געפעכט
פון שאַרפער שווערד און כ'פאַרנעם דעם זיין
אויף אַלע שטאַפּל-טרעפּ פון שאַטן און שיין.

לייג איד זיך אין גראָז, פאַל צו צו נאַסער ערדשויס, —
— איד וואָס בין (אַזוי) קליין און אין מיין קליינקייט — גרויס, —
אַ פּוּזנדיקער וואַרעם, אַ מילב — פון גאַטס פינגער צעריבן,
אַ גוף, וואָס זיין פּיין האָט הימל און ערד באַשריבן.

וואַרף איד זיך אין קראַמפּן ווייט פון טרייסט און פון שיין,
שריי איד פון ווייטאַק און פּלוצים פאַרשטיי איד און שטיל זיך איין:
איד אַליין בין רויכנדיקער בוים, בין בלויע הימל-פליין.
כיבין דאָס גראָז, וואָס ווערט געטראַטן און וועט קיינמאַל ניט פאַרגיין.

אילויע

איי, איי, איי, געווען איז עס אַ ליגן אַ גאַלדענער ליגן ;
 אויפן דאָך פון דער קינדהייט געפלאַטערט האָבן ווייסע טויבן ;
 געזשומעט אין זון — צעשטראַלטע זומער-פליגן.

אין טייך פון באַגינען געבאָדן האָט זיך מאַרמאַר-מוזע
 אויף ביימער צעבלעטערטע געבליט האָט אילויע ;
 פייגל האָבן צעשוויטשערט, זיך פאַרגאַנגען אין שירה
 צו די נייע ווינטן און צו דער אייגענער יצירה.

אויף שלאַכן געשאַלט האָבן גאולה-כאַרן
 און בלוי געפינקלט האָבן און געווונקען ליכט-סעמאַפאַרן ;
 דער מיראַזש האָט זיך אָפגעטאַן, דאָס ליכט איז צערונען ;
 אין בעץ פון זיין גיר האָט מענטש זיך פאַרשפונען,
 אין תאוהדיק זויפן זיין חלום אויף אייביק פאַרלוירן.

פון שטראַל און זון, פון טויבן און פייגל איז גאַרנישט געוואָרן...
 איי, איי, איי, געווען איז עס אַ ליגן,
 אַ גאַלדענער ליגן ;
 אויפן דאָך פון דער קינדהייט געפלאַטערט האָבן ווייסע טויבן ;
 געזשומעט אין דער זון —
 צעפינקלטע זומער-פליגן.

ערשטער אָי

ערשטער מאַי, ס'זינגט די וועלט
 אין ווייטאַק און אין פּיין.
 ס'חלומט זיך דער פינצטערניש —
 אַזאַ גרויסער שייך.
 אויף אַלע שפּראַכן רעדט דאָס ליכט
 פון אַלע פאַרבן, גאַמען — אַ געדיכט
 אויף אַ בריק פון ליידן גייט דער מענטש
 צום גרויסן סוד און זיין טראַט איז געבענטשט.
 דער וואָס פאַרשטייט זעט: אַלץ איז לויטער פּרייד
 ס'שטראַלט און פינקלט דער וואָס פאַרשטייט
 דער וועג פירט פון לייב און חומר
 פון מיראַזש פון מענטש, חיה און בויער
 צו לעצטער אַנטפלעקונג, צו שטראַלנדיקער אַנטהילונג
 צו ריזיקער, צו אַלוועלטלעכער דערפילונג.
 ס'זינגט די וועלט אין אומענדלעכן זעניט
 און איד, איד אַ יום־טוב'דיקער זינג מיט.

א געבעט

גאט, נעם מיך פון די ווערטער אַרויס ;
 נעם מיך פון זיי אַרויס ווי פון שמאַטעס און אַפּפּאַל.
 טראָג מיך אַוועק אין ריינע פּאַלאַצן פון בלויען שווייגן.
 שטיל איין דעם רויש, פאַרטויב דעם ליאַרעם אין מיר,
 עפּן אויף פאַר מיין אויג דעם ליכטיקן אויסבליק
 פונעם קלאַרן געדאַנק.
 לעש איין די לאַווע פונעם ווילקאָן,
 וואָס קאַכט אין מיין בלוט,
 כּוּויל — אַ געשמידטער פון ליידן
 און ווייך ווי לאַנקע־גראַז, —
 גיין אין דיין אייביקן געשפּאַן.

שרפות

וועלדער ברענען.
 ס'איז בויער-לייב ארויס פון זיין קארע-שטייג
 און פייער-וועוירקעס שפדינגען פון צווייג צו צווייג
 און ווינט יאגט אויף זיי, שטיקנדיקן רויך
 ביז שווארצן נידער און ביז פארשרפהטער הויך
 אומעטום דער גסיסה-קרעכץ פון ווארצלדיקע שטאמען,
 אומעטום — דער קנאק פון רויטע צונגען אין העלישע פלאמען.

פייגל ברענען.
 ס'האט ווער א פונק געווארפן, פוך געצונדן.
 א שטאל-געבראזג, א קראכנדיקער דונער און איצט
 קראמפן אומשולד-גופים אין בראנדיקע ווונדן
 וויסע פעדערן ווי שנייען, צעפליען זיך ווי פינקלדיקע שטערן

שיטומען עופות אנגסטיק אין גסיסה-ווייען.
 וואס וועט פון זייערע ווייד-פעדערדיקע לעבנס ווערן?
 פייגל ברענען, לעשן פייער מיט דיין געבעט צי וועסטו קענען?!

אין א האַרבסט-טאָג

האַרבסט־פייגעלעך, מיט בלויען נעפל באַצויגן,
 פליען אַריין אין אַ בוים.
 זיכן וואַרעמקייט אין זיין נאַקעטן געצווייג,
 טראָגן אַוועק פון דאָרט אומעט פון פאַרגיין.
 צעטראָגן עס אַרום און אַרום אין רוים.

כ׳בין מענטש...
 און כ׳טראָג אויף זיך הויקער פון שטיין,
 פון צעמענט פון גאַס, בולוואַר און סקווער;
 דעם זיפּץ אין זיך כ׳טראָג: „ווי דאָס לעבן איז שווער!“

און כ׳וויל אַזוי פייגליק צערינגען אין בלוי.
 אַריינפליען מיט אומשולד־פלאַטער אין אַ בוים,
 צעפּינקלען אין פאַרבן־שפּיל די וועלקנדיקע גרוי,
 און טרוימעריש ווי דער האַרבסט־טאָג פאַרגיין.

שני

ס'איז מיך באפאלן, כ'וייס נישט פארוואָס, —
 אַ ווילדע פרייד,
 אין בלענדיקן כאַאַס
 וואָס האָט פּוכיק געשנייט.

אין וויסקייט די ערד
 שוועבט לויטער אַוועק.
 און פון דער נשמה דעמפט אויס
 ווייטאַק און שרעק.

לייכט ווי אַ פעדער
 איז דער אייגענער גוף
 און ער פליט אין שניי-קאַראַהאַד.
 די מאַסע איז פאַרשוונדן —
 פאַראַן נאָר טוי און פּרישקייט פון סוד
 ס'שנייט און ס'בלויט
 אין אומענדלעכן רוים.
 און דאָס בלוט זינגט
 אין ריינקייט פון טרוים.
 נישט ס'יאַמערט, נישט ס'שרייט,
 נאָר ס'צערניגט אין שטילקייט
 און ווייט.
 כ'וואַרף פון זיך אַראָפּ
 יעדן שפור פון וואָג און פון צייט
 און פאַרגיי
 אין העלקייט פון שניי.

דעמער

כ'האָב געזען אַ פעלד אין זונפאַרגאַנג ;
 אַ קו האָט דאָס גראַז גענאַגט מיט באַנג.
 די פאַרבן לעשן זיך, ס'גוססט דאָס ליכט ;
 די לופט זאַמלט אין זיך הוישך שיכט נאָך שיכט.
 און כ'זע אים, דעם אומעט, וואָס צעלייגט זיך אומענדלעך־שווער ;
 ער נידערט אין טאָלן, שטייגט אין די הייכן און וואַקסט אָן אויפהער.
 כ'קוק אויף אים שטאַר און אין מיר דעמערט דער טאַג
 מיט גרויסער בענקשאַפט און כ'זאַג :
 ווי דער אומעט האָט ליב
 די פעלדער נאָך שקיעה
 צו הילן אין פּיאַלעטענער טריב,
 וואַרפנדיק אין זיי די זריעה
 פון אַנונגען און באַנגען !
 ס'וועלן ווען אויפגיין אין שיינען
 פולע און צייטיקע זאַנגען ;
 דערוויל איז ערד צעקאַרבט און צעאַקערט פון פיינען.
 און אין מיר — דער וויטאַק העלט ווי אַ שטערן ;
 אַרום און אַרום — טויאיקע געפלען,
 וואָס דעמפן מיט באַנגפולע טרערן.
 כ'בויג מיך אונטער לאַסט פון מיין צער,
 איבער די הרודעס פונעם אַקער,
 צו ליענען אַרום וועלטישן גזר,
 אין אויסגעלאַשענעם זונען־פלאַקער.
 אַבער ווען כ'בויג זיך אַראָפּ
 שימערן אַנטקייגן בלימעלעך
 ווי שטערן — אומעטום פאַרזייט ;

דאָס איז אַזאָ העלע שריפט
פון וועלטישער שיינקייט און אמת,
וואָס טרייסטנדיק טריפט,
ס'רעדט אין געבעט :
אַט איז אונדזער שייך,
זע עס און נעם עס,
ער וועט קיינמאָל פאַרלוירן גיין,
ער בלייבט אין דיין ווייטאַק,
ער שטראַלט אין דיין געוויין.

ווינטיקע פרייד

ווינט בלאַזט איצט אין הימל פאַרוסן,
 די ערד איז איצט אַ שווימענדיקע שיף;
 ווי שכורע וויגן זיך מענטשן אויף אַלע גאַסן
 צום געזאַנג וואָס לאָקט פון טיף.

כיווייס נישט: ווהיין מיר פאַרן אַלע?
 ווער איז דער אומגעזעענער קאפיטאַן?
 ס'טריפט מיט ווינט יעדער ערדשפאַן
 און די פרייד שלאָגט צו מיר אין אַ מעכטיקער כוואַליע.

פון שמאַראַגד-היילן זינגען צו מיר לוסטיק סירענעס.
 כ'הער, ווי זיי פליסטערן אַרום:
 „נעם ערד אַרום און פאַרקלעם עס
 צערטל עס און גלעט עס ווי אַ לעבעדיקע בלום“.

אַלע קנוילן זענען אויפגעפלאַגטערט,
 און אַלע פראַגן שמיכלען אויף צום ליכט.
 ס'האַט מיין גייסט אין טיפן באַדן,
 זיך דערשלאָגן צו דער לעצטער שיכט.

א שיין אין דער נאכט

(סאָנעט)

א שיין האָט געוואַנדערט אין די שוואַרצע רוימען פון נאכט
און געזוכט אַן אויג וואָס איז אָפּן.
נאָר געווען איז יעדער שוואַרצאַפּל פאַרמאַכט.
און שטראַל האָט זיין ברודער פון ליכט ניט געטראָפּן.

מיט רויטער בושע געוואַלט האָט ער פאַרלאָזן די ערד,
אין ציטער פון צער, אומגעטרייסט און אָן האָפּן;
האָב איך זיין ציטער אין מיין האַרץ דערהערט
און אים גענומען אין נעץ פון מיינע סטראָפּן.

פון ליכט-וועב אַ סוכה אין דער נאכט זיך געבויט;
אינאיינעם דאָרט וווינען אונטערן שטערן-דאָך.
עס טריפּן איבער אונז טרייסטן פון הימל וואָס בלויט,
שיקנדיק צו אונז זיינע גרוסן דורכן גרינעם סכּך.

האַלטנדיק איבער אונז זיין ליכטיקע וואַך
וואָס באַהעלט יעדן עלנט און שמאַך.

ערד און שטאם

(סאָנעט)

פלאַטערן פון פּעריס דין־דינע,
יולי־ליכט אין כּמאַרעס בלאַע,
אין לופּט אָטעמט זומער־שכינה,
יעדעס גרעזעלע — צאַפּלט פון הנאה.

עס איז וווקס און רייפּקייט אין שטאַנג און זאַנג.
זון־בלוט פּולסירט אין יעדן אָדער פון דער ערד.
און איך גיי מיין אייביקן גאַנג
צו שטאַם און וואַרצל וואָס גערט.

טרינק איך זיך אָן מיט געווירצן און בלומען
דעם ריח פון וואַלד מיט פרייד כּישלינג
דער טעם פון יאָגעדעס און שוועמלעך — אין מיין גומען.
מיין געביין איז פון שטאַמען־קייט — אַ רינג.

מיט פייגל און פּלאַטערלעך אין בלוי איך פּלי
און בענטש אַרום זיך זומערס זשומענדיקע מי.

גורל-ראד

די אייביקייט האָט די מאַטעריע געטאָן אַ קנייטש און אַ גלעט
 ס'איז אויפגעגאַנגען מענטש, מען האָט צו אים צוגעהאַפּטן עטיקעט,
 באַמען, לאַנד, פּאָלק, יאָרהונדערט.
 און די צייט איז געפלאָסן, געשטוינט, זיך געווונדערט.
 די צייט האָט געקנאַטן, געמישט און פאַרשניטן.
 פריער באַהאַפּטן דערנאָך אויפגעלייזט אַטאָם.
 ביז עס האָט דעם מענטש פאַרשלונגען געווירבל פונעם תהום.
 און איך באַוויין אים, איך, אַ מענטש אין זעלבן גורל-ראַד,
 געפאַנגען אין פיינען און אונטערן שאַרף פונעם אייביקן סוד.

עקסטאז

דער הימל איז העל — אַ בלויווייסע פּאַן.
 דאָס לעבן יעדע מינוט הויבט זיך אָן.
 אין תכלת שווימען די וואַלקנס ווי מעוועס,
 אין פאַרשיידענע פאַרמען, פאַרבן און טבע'ס,
 כ'שפּרייז אויף דער ערד און אין רוימען כ'שוועב.
 מיט אַלץ וואָס געדייט איך אַטעם און לעב.
 הייליקע פּשטות איז אין קאָמפּליצירטן פאַרשפּרייט.
 פונעם דומם ביז מענטש און פּלאַנעטן ציט זיך איין קייט
 און זוען ס'רייסט זיך איבער אַ רינג און פאַרזינקט אין טויט
 באַדעקט זיך גלייך די חלל-ווונד מיט אַ באַגייטער הויט.
 ס'איז אייביק דער פּלוס פון ליכט און פון שיין.
 אַ דימיון איז נאָר דער ווייטאַק און פיין,
 די מחיצות פון לייב פאַרשווינדן, צאָל און מאָס
 ווערן פאַרשלונגען אין בראשית-דיקן אורכאַאַס.
 ס'כּשופט דער זיין, ער העלט, שטראַלט און בלענדט
 פון אומענד ביז אומענד.

מאי

דער מאי איז געקומען, נאָר דו וועסט אים נישט זען,
 דער מאי איז געקומען; ער איז זוניקער ברען,
 ער איז פייכטע, צעפאַטלטע גרין, לילאַ-לאַקן,
 וויסער לאַנדיש, אין בלויע ווייטן — העל צעקלונגענע גלאַקן,
 ער אַטעמט אינעם עטער מיט פולע ברייט-צעפענטע לונגען.
 ער איז דעמיורגיש צעפינקלט, מעשה-בראשיתדיק — צעזונגען.
 דער מאי איז געקומען, נאָר דו וועסט אים נישט זען;
 פאַרשפאַרט וואָס דו ביזט אין די קראַטן פון שפעטער און געווען;
 שטענדיק נאַכגייענדיק נאָך דער כימערע פון דיין אייגענעם שאַטן,
 איבער זיך די אייביקע צוואַנגען, די שטענדיקע פאַרבאַטן.
 פאַרוויקלט אין פענער פון פאַרטייען, אין בראַשורן-פאַפיר,
 פאַרוויגט מיט אילוזיע, און איבעריינדיק יעדן באַריר
 מיטן גרינעם לעבן, ניט געפאַקט אין צייטונגס-פאַפיר.
 דער מאי איז געקומען — מיין האַרץ וויינט: צי וועסטו שטענדיק אַזוי זיין?
 פאַרמאַכט פאַר דער איצטיקער רגע, פאַר דעם איינציקן שיינ,
 נישט אויסשטרעקנדיק דינע הענט צום לאַנדיש און בעז צו'אַלץ וואָס געדייט
 וואָס אין שיינקייט און שטראַלונג גייט אויף און פאַרגייט.
 נעמען דעם איצטער, לעבן פול און גאַנץ די איצטיקע שעה,
 אויסשרייענדיק הויך צו הימלען: «כ'לעב, כ'בין איינציק און איצטיק דאָ,
 דער מאי איז געקומען נאָר צי וועסטו אים זען? ...

יוני-נאכט

א נאכטישער בוים
האלט א לאמטערן אין זיין געצווייג,
דער שיין נעמט אים דורך
און ציטערט אויף זיין יעדן בלאט.
גאלדענער זוימ,
נאכטישע שוואַרץ,
אויסגעשטרעקטע, בויםישע הענט,
ווי דער סנה ברענט
און ווערט נישט פאַרברענט.
כ'זע און כ'שווייג,
כ'האַב נישט קיין וואַרט.
ווי דער בוים,
ווי די אומענדלעכקייט איבער מיר.

ביינאכט אין א קאכע

נאכט, נאך חצות.
 ס'שפאלט זיך אויף צווייען דער כאַאָס ;
 אַט איז דער היינט, וואָס איז נעכטן געוואָרן,
 וואָס פלאַטערט פאַרשעמט אין זכרון :
 טראָפן נאָך טראָפן אָפגעטריפטע מינוטן,
 אין שוים פון די בירן, אין זידן פון וויינען און בלוטן.
 און אַט איז געקומען צו שלייכן דער סוף.
 ס'לאַקט די שוואַרצקייט פון שלאָף.
 זי שלינגט איין די ליכטער אין די נעאַנען,
 זי לייגט זיך אויף די אַקסלען פון מידע גאַרסאַנען,
 מאַכט צו דעם פּנקס און די אייגן פון באַלעבאַס.
 ס'גענעצט אַ בלייכער דער כאַאָס, —
 נאכט נאך חצות.

כיזע אויף די ווענט
 ווי אויף ווייס-פאַרשלייערטע עקראַנען,
 ס'באוועגן און ציען זיך הענט
 צו פלעשער, צו צאַפנס און קראַנען.
 כ'פיל אין דער ליידיקער קאפּע דעם אַטעם
 פון גלוסטיקע המונים, פון לעכצנדיקע שבטים.
 כ'הער ווי ס'וואַרפן זיך אַנגסטן ווי שלאַנגען.
 אין די שפּיל-אויטאָמאַטן וועקן זיך מעלאַנכאָליש געזאַנגען.
 פון אַלע לעכער און נאַרעס, פון אַלע רוימען,
 ווי געטריבן פון אַ ווינטישן וואַיען אין קוימען,
 אין פאַספאַר-שיינען און אויף קרומע בעזימס צו רייטן,
 זיי קומען, זיי שלייכן פון מיסטישע ווייטן.

הויקער אויף הויקער, גוף אויף גוף.
 ווונד אויף ווונד — זיי קומען צו הינקען אויף עמעצנס רוף.
 שדישע בתולות מיט וויסע ווענוס-ציין לאַכן,
 בערדיקע סאַטירן די וויבער באַוואַכן.
 ט'זענען אויך יידישע מתים געקומען,
 פון אַלטע שולן, פונעם שטעטל, פון פרומען.
 טיפלעכטן זיך סקעלעטן, אַנצייניקע מיילער שפּאַטן.
 טיקלאַפּן אויס ביינער מאַקאַברישע פּאַקסטראַטן.
 טיפּויקן אין טאַצן די דושאַזן
 טירייסן זיך הימנס צום שטן.
 טיוואַרפּן אויגן פונקען פון גלי :
 „נישטאַ קיין געזעץ, קיין געבאַטן“.
 ט'הירזשעט פאַרכליבעט די לוסט און האַלט אין איין שרייען :
 „ליית דין וליית דין!“

*

אויף שטעגן פאַרבלוטיקטע, אַן אַ בוים און אַן גראַז,
 אויף צעפיצלט, צעשטויסענעם פלעשער-גלאַז,
 באַגלייט פון שנייאיקע זאַווערוכעס
 און געטריבן פון נאַכטישע רוחות,
 בין איך געקומען אַהער, צום ראַנד פון כאַאַס, —
 אַ שיף, וואָס האָט פאַרלוירן איר האַפּן
 אַ מענטש, וואָס האָט אויפגעהערט האַפּן,
 אַ נאַכט-וואַנדלער פאַר וועמען די פּחדים-טיר איז נאָר אַפּן.
 ט'קרייזן אַרום פלעדער-מיז און שפיגען געהיימע
 דעם קאַפּ פאַרוועבן אין אַ נעץ פון אימה
 אַהער צו דער לוסטיקער נאַכט-קאַפּע צום שאַטנס-קנויל,
 אַהער צו דעם אייביקן שכרות-גרויל.
 צום אַלפאַרשלינגענדיקן כאַאַס —
 נאָך הצות.

דין

פארגאנגענע לעבנס, פארוונקענע זינען,
טעג וואָס האָבן ליכטיקע געוועבן געשפונען
און זענען פאָרפלאָסן ווי ווייט־בלויע טייכן,
לעבנס וואָס ליגן איצט ווי סקעלעטישע לייכן.

אין שלייכנדיקע שאַטנס, אין שטויביקע רואינען,
זוכנדיק זין גיי איך אום אָן אַ זינען.
די צייט האָט אויפגעהערט ווונדער צו שפינען.
און כ'קען אין ערגעץ קיין פרייד נישט געפינען.

צעשמעטערטע טעמפלען, מזבחות פאַרשוועכטע,
איין גורל האָט פאַרטיליקט זינדער און גערעכטע,
פאַרברעכער און געהייליקטע אין גלויבן;
אַלציינס זיי לעקן איצט אַלע ערדישע שטויבן.

און נאַכטישע לצים ווייזן איצט שפּאַטישע צינגער,
צום פאַרחלומטן שפּעטלינג, צום ראַמאַנטישן זינגער,
וואָס האָט אין ערגעץ נישט אַתיקון געפונען
און אַלע אילוזיעס זענען אים ווי שפינוועב צערונען.

ראַמאַנטישע רויכן, אין בענקשאַפט אויסגעהויכטע יאָרן!
ס'זענען אין האַרבסט־זאָווערוכעס פאַרשטומט געוואָרן
אַלע פּאַעטישע עקסטאַזן, ווי דערשראַקענע פייגלשע כאָרן
אין ס'שטומט אין אומענד גאַטס פאַרלענדנדיקער צאָרן,
אַ בלענדנדיקער אין גרויל גאַטס צאָרן אַנטקייגן —
אויף אַלע געדרייען, אויף אַלע פליינען און וועגן.

אויף מזבחות פון לוסט צי האַסטו גערויכערט די זינדן
אָדער די טעג געפיטערט אין אומשולד און תמימות
צי האַסטו געשיקט דיינע רופן צו דורשטיקע אינדן
און פאַרזונקען אין שויס פון טיפעס, אינטימעס,
קיין צי הבל, שולדיק אָדער ניט, —
ס'וועלן דיך ניט מיידן דעם גורליס טריט...

פאַרלאַשענע, זונען, העלישע בלענדן,
אויסגעהויכטע טויען אין אומענדן,
פלאַנעטן וואָס זענען שאַטנס געוואָרן.
אויסגעדעמפטע, פאַרגאַנגענע, פאַראַשיקטע יאָרן!...

הנני העני אמעש

הנני העני ממעש,
 אין קאשמאָריקער פרעמדקייט פון גאָס
 אין בלאַסקייט פון דעמער.
 איבער מיר דער אייביקער געבער און נעמער,
 דער וואָס האַלט אין איין אויפגיין און פאַרגיין, אין איין מאָגען,
 וואָס פאַרבאָרגט זיך אין אַלע פאַלדן
 פון מיין לייב און האָט נישט קיין פנים,
 הגם ער קליידט זיך אין אַלע גופישע געשטאַלטן.
 הנני העני ממעש,

בלוי-צעשראַקן
 און בלאַס
 נאָך אין שוים פון אויפגיין
 און שוין — אַ זקן.
 מיין גוף ווי אַ קנויט
 איז צעצונדן אין אייביקייט-פלאַם,
 און ס'בלאָזט אויף אים דער טויט,
 ווי איבער אַ צעברויזטן ים,
 גאָט'ס אַטעם אין ווינט
 אָן אויפהער אין געשטייג
 צו זיין געהיימען ציל,
 הויבנדיק אויף און אָפּ די פערל-שויםען.
 בלאָזט און צערינט.

הנני העני ממעש,
 אין פלאַנעטישע רוימען,
 אַ וואָרעם, וואָס פּויעט און קריכט

אויף דער מענטשן-גאס.
נאָר אינעם נאָכטישן הושך
העלט אויף אַ ליכט
אין כאַאָס ווערט געבוירן פאַרם
און מיט אַ מאָל ווייס איך :
מיין בלייבקיט וועט אויפֿלויכטן אין שוואַרץ
ווי דער פינקל פון אַ גלי-וואַרעם.
פעדים ווי שטראַלן שפינוועבס
ציען זיך פון ווייטע וועלטן
צו מיין עלנט-וויינענדיקן האַרץ.

צו אייך, באַרוואַגלטע

ווי קאָן איך אויסשרייען מיינעם — און אייער געשריי,
געשריי פון אַ פויגל, געטראַפענעם פון אַ יעגער-קויל?

ווי קאָן איך אויסדריקן אין וואָרט
און בינדן אין זאָך, גאָר דעם שוידער און גרויל.

גאָר דעם, פלוס פונעם אין מיר געבליבענעם געוויין?
אַ ניין! ...

פּאָר י.ה. אויגוסט 1944

כ'זע אייך פאַרטריבענע, ווו כ'זאַל ניט זיין
און ווהיזן כ'זאַל ניט גיין.

כ'הער אומעטום אייער פאַרשוויגענע שטים.
פון אומעטום דערגרייכט צו מיר אייער ניט געוויינטער געוויין.

ס'איז אַזויפיל אייגנס אין מיין געדאַכט,
אַזויפיל בלוטנדיק-אינטימעס!

ווי קאָן איך אויסריידן דאָס שטראַלן
פון אייערע ליבע געזיכטער אין אימשולד
און ווייטאַקדיקער תמימות!

א תכילה

גאָט, אין גיא צלמות זאָל מיך פירן דיין שטראַליקע האַנט.
 לעש אין מיר דעם גיהנום־בראַנד
 ס'זאָל ניט בלוטן מיט ווייטיק דער שניט
 פון דער צייט אין מיין געמיט.

באַרויש מיך מיט לעטאַ און באַרקאַז!
 הייל מיך מיט קרייטעכצער און מיט פרישן גראָז.
 וויג מיך איין מיט דיין בשמים־ווינט ;

פאַרנאַר מיך ווי מ'פאַרנאַרט צום שלאָף אַ קינד,
 דורך שפּיל און לעגענדע, אין געשפענסטיקן לאַבירינט.
 מיין וועג צו יענער זייט פון יעדן געשען
 פאַרוי מיט העלקייטן און בלומען פון דיין אייביקן חן.

ביינאכט אין אַ סקווער

ס'האָט אַ פּוּיגל ביינאָכט געזונגען אין סקווער,
 כ'ווייס נישט פאַרוואָס אויף מיינע וויעס פינקלט אַ טרער;
 פאַרוואָס דעם פּוּיגלס קוואַליקער געזאַנג
 רופט זיך אָפּ אין מיין האַרץ מיט אַזאַ באַנג.
 כ'ווייס נישט פאַרוואָס.
 די ערד איז איצט האַרט
 און זי חלומט פון גראָז
 ס'איז ערב פּרילינג, ס'איז מאַרט.
 אַ קילער, מילדער ווינטן-בלאָז,
 אין הימלען הענגט אַ וויג פון שטערן.
 ס'שוועבן בלויקייטן פון די צען ספירות.
 ס'אַטעמען אין תּוהו וועלטן וואָס האַלטן אין ווערן,
 פאַרוואָס דערוואָרט אַזאַ גורל די אַלע יצירות?
 פאַרוואָס איז יעדע בלום-בלי אין פאַרבלי?
 און יעדע צעל פאַרגייט אין מי
 און אין דורשט, אין איביקן מאַטער?
 פאַרוואָס אָט דער שוונג און פּליגל-פּלאַטער?
 וואָס מיינט דער פּוּיגלשער געזאַנג
 ביים ראַנד פון אונטערגאַנג?